

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΡΙΤΙΟΥ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΡΧΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΥΤΟΓΡΑΦΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΕΒΔΟΜΟΥ
ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΟΥ ΟΓΔΟΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΝΤΟΠΕΙΑΔΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΚΑΘΗΗΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΠΑΝΤΟΠΕΙΑΔΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣ ΚΑΘΗΗΤΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΟΥ ΟΓΔΟΟΥ ΑΙΩΝΟΣ

‘Ο ἐνταῦθα φίλος βουλευτὴς κ. Ἰωάννης Δ. ‘Ράλλης κέκτηται, καθ’ ἀργάφη τῇδη ἐν τῷ Νέῳ Ἐλληνομνήμονι¹, πολύτιμον κώδικα, περιέχοντ’ αὐτογράφους ἐπιστολὰς, τὰς μὲν πλείστας τοῦ δεκάτου ὅγδοου αἰῶνος, τινὰς δὲ τοῦ δεκάτου ἑξδόμου τελευτῶντος. ‘Απηρτίσθησαν δ’ αἱ ἐπιστολαὶ αὗται εἰς συλλογὴν τῇδη πρὸ τοῦ τέλους τοῦ δεκάτου ὅγδοου αἰῶνος, καθ’ ἀμφαίνεται ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ κώδικος. Εἰς τὸν αὐτὸν δ’ αἰῶνα ἀνέρχεται καὶ ἡ περιένδυσις τῆς συλλογῆς ταύτης διὰ ναστοῦ χάρτου, ἐφ’ οὗ ἔξιθεν μεταξὺ διαφόρων δικιμίων κονδυλίου ἀναγινώσκομεν μονοκονδυλικῶς γεγραμμένην τὴν ἐπιγραφὴν † ‘Ο Αἰγίνης . . . (Τὰ λοιπὰ δυσξύμβλητα).

Τῶν δ’ ἐπὶ τὸ αὐτὸν συνειλεγμένων καὶ εἰς σχῆμα 4^{ον} διεπιτυγμένων αὐτογράφων ἐπιστολῶν προηγεῖται ἡ ἔξιτης ἐπιγραφὴ μετὰ τοῦ πίνακος αὐτῶν, οὗ τὴν ἀνακοίνωσιν θεωρῶ χρήσιμον, ἐχφράζων τὰς εὐχαριστίας μου τῷ κ. ‘Ράλλῃ διὰ τὴν προθυμίαν, μεθ’ ἣς ἔθηκεν εἰς τὴν διάθεσίν μου τὴν πολύτιμον κώδικα. Προξέθηκα δ’ ἐκάστοτε ἐντὸς παρενθέσεως διὰ κυρτῶν γραμμάτων τὸν τόπον, ἐν τῷ ἀργάφησαν αἱ ἐπιστολαὶ, καὶ τὴν χρονολογίαν αὐτῶν, δπου ὑπάρχουσι ταῦτα.

«Ἐπιστολαὶ πρωτότυποι, καὶ σχέδια διάφορα μεταγενεστέρων σοφῶν, καὶ ἐπιφανῶν ἀνδρῶν Ἑλληνικαὶ τε, καὶ ἀπλαῖ πρός τε τὸν μέγαν λογοθέτην Ἰωάννην Καρυοφύλλην, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ Μανουὴλ μέγαν ρήτορα, καὶ ‘Ράλιν μέγαν χαρτοφύλακα, καὶ τινες αὖτις

¹ Τόμ. Δ' σ. 31.

τῶν ἀποκρίσεις. "Ετι δὲ πρὸς τὸν μέγαν σκευοφύλακα Σκαρλάτον 'Ρωσσαῖτον, καὶ πρὸς τὸν Κυζίκου Κύριλλον τὸν καὶ Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως χρηματίσαντα, καὶ πρὸς ἔτερα διάφορα πρόσωπα τοῦ καθ' ἡμᾶς δεκάτου ὄγδου αἰώνος· ὃν ὁ ΙΙιναξ οὗτος·

» Αἱ πρὸς τὸν μέγαν λογοθέτην, καὶ διδάσκαλον Ἰωάννην τὸν Καρυοφύλλην.

'Εμμανουὴλ Δεκάρχου λεόντας ἐπίγραμμα ἡρωελεγεῖον ἐν εἴδει διαλόγου (αχοδ').

1. Θεοδοσίου τοῦ Κορυδαλλέως, ἀποκριτικὴ, καὶ εὐχαριστικὴ ('Αθίνηνθεν Ιουναρίου ζη).

2. Εὐχενίου τοῦ ἔξ Αίτωλίας διηγηματικὴ, καὶ παρακλητικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (αχμη' Ιουνίου ιζ').

3. Τοῦ αὐτοῦ ἔτερα ἀποκριτικὴ· εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (αχξδ).

4. Πρὸς τὸν αὐτὸν Ἰωάννου τοῦ Καρυοφύλλου φιλικὴ, ἴδιόχειρος (Ιαργηλιῶνος θη φθίνοντος).

5. Πρὸς τὸν αὐτὸν τοῦ αὐτοῦ σχέδιον ἀποκριτικῆς ἐπιστολῆς, ἴδιόχειρον.

6. Πρὸς τὸν Φιλαδελφείας Μελέτιον Χορτάκιον τοῦ αὐτοῦ Καρυοφύλλου σχέδιον ἀποκριτικῆς ἐπιστολῆς, ἴδιόχειρον (αχξδω μουνιχιῶνος δεκάτη ίσταμένου).

7. Παναγιώτου οίκονόμου "Αρτης ἀποκριτικὴ.

8. Παΐσιου Μητροπολίτου Γάζης τοῦ Λιγαρείδου ἀποκριτικὴ, καὶ ἐγκωμιαστικὴ (αχξγω, δευτέρα ίσταμένου μαιμακτηριῶνος).

9. Τοῦ αὐτοῦ φιλικὴ (αχξδ, τρίτη ίσταμένου μεταγεινιῶνος).

10. Τοῦ αὐτοῦ παραπονητικὴ, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος.

11. Τοῦ αὐτοῦ παρακλητικὴ, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (αχξη αύγούστω).

12. Γερασίμου Κυπρίου εὐχαριστικὴ, ἴδιόχειρος (νοέμβριῷ 24 1663).

13. Νικηφόρου Πρίγγιλα παρακλητικὴ, ἴδιόχειρος (αχξδ βονδρομιῶνος η' φθίνοντος)¹.

¹ Ἡδε τὴν ἐπιστολὴν ταῦτην ἔχοθετεσσαν ἐν Νεῷ 'Ελληνομνήμονι Τόμ. Δ' σ. 418.

14. Βασιλείου Πασμῆ παρακλητικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (αχξδ ὁκτωβρίου ζη πρὸ γιάσιου).
15. Παῖσίου Ἀλεξανδρείας, καὶ Μακαρίου Ἀντιοχείας τῶν Πατριαρχῶν δεητικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν (αχξζ' Ιαννουαρίῳ).
16. Κωνσταντίνου Γουλιανοῦ μεγάλου λογοθέτου ἀποκριτικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος ('Ιουνίου 18).
17. Σιλβίστρου Πρωτοσυγκέλλου Ἰωαννίνων εὐχαριστικὴ, ἴδιόχειρος (1678 σεπτεμβρίῳ 30η).
18. Τοῦ αὐτοῦ δηλωτικὴ τῶν κατ' αὐτὸν εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (1678 νοεμβρίῳ 20).
19. Τοῦ αὐτοῦ ἐγκωμιαστικὴ, καὶ πευστικὴ τῆς εἰς βασιλεύουσαν ἀφίξεως αὐτοῦ, ἴδιόχειρος (ἐν ἔτει αχπψ ἑκατομβαιῶνος ση).
20. Ἀδήλου ἀποκριτικὴ, καὶ δηλωτικὴ τῶν κατ' αὐτὸν, καὶ τῆς ἀποβιώσεως εἰς Βενετίαν τοῦ χὺρ Μεθοδίου Πατριάρχου Κωνσταντίνουπόλεως καὶ Προεδρου Φιλαδελφείας, καὶ διαδοχῆς ἐκείνου τοῦ Γερασίμου Βλάχου, εἰς φράσιν ἀπλὴν (ἐνετίσοι αχοθ σεπτεμβρίου 25).
21. Ζαχαρίου κατηγορητικὴ Ἰλαρίωνος τοῦ Κιγάλα, καὶ ἐγκωμιαστικὴ τοῦ Καρυοφύλλου, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος.
22. Τοῦ αὐτοῦ εὐχαριστικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (Ιανουαρίου ιανη).
23. [Τοῦ αὐτοῦ] κατηγορητικὴ, ἴδιόχειρος.
24. Τοῦ αὐτοῦ εὐχαριστικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (Ιανουαρίου λη).
25. Τοῦ αὐτοῦ δηλωτικὴ τῶν κατ' αὐτὸν εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (μαῖου ιγη).
26. Τοῦ αὐτοῦ ἑτέρα ὅμοία εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (αχπδ μαῖου ιζη).
27. Τοῦ αὐτοῦ ἑτέρα ὅμοία εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (αχπ σεπτεμβρίῳ εη).
28. Σεβαστοῦ Τραπεζούντιου διδασκόλου δηλωτικὴ τῆς εἰς πατρίδα ἀφίξεως καὶ τῶν κατ' αὐτόν.
29. Γερμανοῦ Μητροπολίτου Νύσσης αποκριτικὴ, περὶ τε τοῦ Ιεροσολύμων Δοσιθέου καὶ τῆς μεταφράσεως τῆς Ἀποκαλύψεως. ἀπλὴ, ἴδιόχ: (1862 ἀπριλλίῳ θη).

30. Τοῦ αὐτοῦ δηλωτικὴ περὶ τῆς χειροτονίας τοῦ μητροπολίτου τῆς Ἐρδελίας, καὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν τετραδίων τῆς μεταφράσεως ἀπλὴ, ίδιόχ: (ἰουνίῳ ιδη).

31. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, περὶ τῶν τετραδίων τῆς Ἀποκαλύψεως, καὶ τοῦ Μητροπολίτου Ἐρδελίας, καὶ Ζαχαρίου, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ίδιόχ: (1682 οὐλίῳ 13).

32. Τοῦ αὐτοῦ δηλωτικὴ τῶν κατ' αὐτὸν, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ίδιόχειρος (1683 μαρτίῳ Π).

33. Τοῦ αὐτοῦ εὔχαριστικὴ, καὶ δηλωτικὴ τῶν κατ' αὐτὸν, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ίδιόχειρος (ιανουαρίῳ ΙΙ).

34. Γενναδίου ἐπισκόπου Κυδωνίας δεητικὴ (κατὰ τὸ αχπὺ ἔτος τὸ σωτῆριον ἐν μηνὶ οὐνίῳ ινδ. Σⁿ).

35. Νεοφύτου Ἀδριανουπόλεως εἰδήσεων περιεκτικὴ, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ίδιόχειρος (1863 δεκεμβρίου Ιβη).

36. Κλήμεντος Ἰωαννίνων ἀποκριτικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν (αχπὸ φευρουαρίου ΚΖη).

37. Σωφρονίου Καθηγουμένου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Πατέρων τῆς ἐν Πελοποννήσῳ Μονῆς τῆς Θεοτόκου τοῦ Μεγάλου σπηλαίου συστατικὴ (κατὰ τὸ αχπὸν ἔτος τὸ σωτῆριον, κατὰ μῆνα αὔγουστον).

38. Λεοντίου Καθηγουμένου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Πατέρων τῆς ἐν τῷ Ἀγίῳ Όρει Μονῆς τοῦ Διονυσίου εὔχαριστικὴ, καὶ συστατικὴ.

39. Μελετίου ὑποψηφίου Φιλαδελφείας δεητικὴ περὶ ἀποστολῆς τῆς πατριαρχικῆς ἐκδόσεως, καὶ ἀποδοχῆς τοῦ φιλοτίμου, ίδιόχ: ('Ενετίνθεν, μουνυχιῶνος πρώτη φθίνοντος, κατὰ τὸ αχπεον).

40. Διονυσίου τοῦ γέροντος ἀποκριτικὴ, καὶ δεητικὴ περὶ ἀποστολῆς τοῦ Καταλόγου τῶν νεοφανῶν Μαρτύρων εἰς φράσιν ἀπλὴν (1685, ὁκτωβρίῳ, 30).

41. Ἰακώβου Πυλαρινοῦ ἱατροῦ ἀποκριτικὴ, παραμυθητικὴ καὶ δηλωτικὴ τῆς ἀποθέσεως τοῦ Νύσσης Γερμανοῦ, φράσις ἀπλὴ, ίδιόχ: (ἀπὸ βουκουρέστι 1687. Φεβρουαρίου 10).

42. Διονυσίου Πατριάρχου πρώτην Κωνσταντινουπόλεως ἀποκριτικὴ, ἐν ᾧ καὶ Πιττάκιον τοῦ αὐτοῦ περὶ τινῶν ὑποθέσεων εἰς φράσιν ἀπλὴν, ίδιόχ:

43. Ἰακώβου Πατριάρχου πρώτην Κωνσταντινουπόλεως ἀποκριτικὴν τομ. Α'.

τική, καὶ περιεκτικὴ εἰδήσεων· εἰς φράσιν ἀπλήν, ιδιόχειρος ('Ιουλίου 31).

44. Παρθενίου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως ἀποκριτικὴ εἰς φράσιν ἀπλήν (1688 ἐν μηνὶ μαΐου 18).

45. Παρθενίου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας δηλωτικὴ τῶν κατ' αὐτὸν, εἰς φράσιν ἀπλήν.

46. Γερασίμου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας δηλωτικὴ τῶν κατ' αὐτὸν, εἰς φράσιν ἀπλήν (ἀχπὶ δικτωθρίῳ κβ).

47. Δοσιθέου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων δηλωτικὴ τοῦ κατευόδεου αὐτοῦ εἰς βασιλεύουσαν, κατὰ τῶν Σιναϊτῶν, καὶ περὶ τοῦ σημιώματος τοῦ μυστηρίου τῆς εὐχαριστίας τοῦ Καρυοφύλλου, εἰς φράσιν ἀπλήν, ιδιόχειρος (1670· μαΐου 31).

48. Ἐφραίμ Μητροπολίτου Σάρδεων παραμυθητικὴ, ιδιόχειρος (κατὰ τὸ, αχκόν ἀπὸ θεογονίας).

49. Δούκα Βοεβόδα αὐθέντου Οὐγγροβλαχίας ἀποκριτικὴ, διὰ χειρὸς Σκαρλάτου Ῥωσσαίτου μεγάλου σκευοφύλακος (1678).

50. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, ὁμοίως (ἀχον φευροιναρίου 24).

51. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, ὁμοίως (μαΐου 25).

52. Ζερβάνου Καντακουζηνοῦ Βοεβόδα αὐθέντου Οὐγγροβλαχίας ἀποκριτικὴ (1680 ἀπριλίου 30).

53. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ περὶ διαφόρων ὑποθέσεων εἰς πλάτος (αχπὶ νοεμβρίου 8η).

54. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ ἐν συντόμῳ (1687φ δεκεμβρίου 31η).

55. Κωνσταντίνου Βοεβόδα αὐθέντου Μολδοβίας ἀποκριτικὴ μετ' εὐχαριστίας (ἐν γιάσι 1685 σεπτεμβρίου 8).

56. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ (ἐν γιάσι 1688 ἀπριλίου 26).

57. Κωνσταντίνου Βασαράβα Βοεβόδα αὐθέντου Οὐγγροβλαχίας ἀποκριτικὴ, καὶ δηλωτικὴ (αχκαῷ σεπτεμβρίῳ 9η).

58. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ (αχκόν 'Ιουλίου κθη).

59. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ (αχκόν αύγούστου δη).

60. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ (1692φ σεπτεμβρίῳ 10η).

61. Μιχαὴλ Ῥωσσαίτου ἀποκριτικὴ (αχπὰ μαΐου 13).

62. Ἰωάννου Ραμαδάνη ἀποκριτικὴ (νοεμβρίου 21-ἀπὸ ἀδριανούπολιν).

63. Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου μεγάλου ἔρμηνέως ἀποκριτική (αύγούστου 20).

64. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτική (1685· δεκτωβρίου 7).

65. Τοῦ αὐτοῦ συγχαρητικὴ περὶ τῆς λυτρώσεως τῆς οἰκίας αὐτοῦ ἀπὸ τῆς συμβαστῆς πυρκαϊᾶς, ἣν καὶ περιγράφει ἴδιοχειρῶς (δεκεμβρίου 25^η ἡμέρα).

66. Κωνσταντίνου Καντακουζηνοῦ μεγάλου στολνίκου φιλική (1692 μαΐου 12 ἐν βουκουρεστίῳ).

67. Ῥαλάκη Καρυοφύλλου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ οἰκειακῶν ὑποθέσεων, ἴδιόχειρος (ἀχιθφ ιουλλίου 13).

68. Διεγόντης Ἐπιστολαί τινες, καὶ σχέδια αὐτῶν ἴδιόχειρα τοῦ αὐτοῦ μεγάλου λογοθέτου, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Μανολάκη.

69. Νεκταρίφ Πατριάρχη Ἱεροσολύμων ἀποκριτικὴ φιλική.

70. Πέτρῳ Ἰησουτῇ δεητική (ἀχπω μαΐου 20).

71. Δοσιθέῳ Πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων ἀποκριτικὴ φιλική (1685 θαργηλιῶνος φθίνοντος ἔκτῃ).

72. Λασκαράκη μεγάλῳ σπαθάρῃ δηλωτικὴ τῶν λεταξὺ ἀμφοῖν ὑποθέσεων, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (1678-δεκεμβρίου 25).

73. Τῷ υἱῷ αὐτοῦ Μανολάκη παραγγελτικὴ ἐνεκεν οἰκειακῶν ὑποθέσεων, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος.

74. Τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ῥαλάκη παραινετικὴ, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (1682-δεκτωβρίου 25).

75. Τοῖς Κληρικοῖς, καὶ ἀρχούσι τῆς πολιτείας Θεσσαλονίκης παραινετικὴ, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (ἀχπδ-ιουλλίου απ.).

76. Βαρθολομαίῳ Μητροπολίτῃ Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης ἀποκριτικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (ἀχπζ-ιουνίου τα).

77. Τῷ αὐτῷ ἀποκριτικὴ εἰς φράσιν ἀπλὴν, διὰ χειρὸς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ῥαλάκη (αχπζ αύγούστου 27).

78. Ἰεζεκιὴλ Μητροπολίτῃ Τορνόβου παραπονητικὴ, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (αχπη μαΐου 15).

79. Γερασίμῳ Πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας ἀποκριτικὴ φιλικὴ, ἴδιόχειρος.

80. Ανωνύμῳ ἀποκριτικὴ, καὶ θρηνητικὴ ἐκ μέρους γυναικός.

81. Ανεπίγραφος.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΦΙΛΟΧΩΡΙΚΗΣ ΙΩΑΝΝΙΝΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΛΕΝΑ ΚΑΘΗΡΗ ΤΖΑΝΑΚΗ

82. Ἀνεπίγραφος.

83. Σιλβέστρων Πρωτοσυγκέλλων Ἰωαννίνων ἀποκριτική.

84. Ἀνεπίγραφος.

» Αἱ πρὸς τὸν μέγαν ἀρχόντα Μανουὴλ Καρυοφύλλην.

85. Νικοδήμου Μαζαρράκη φιλική, ιδιόχειρος (αχπώ όκτω-
βρίου αⁿ).

86. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτική, ιδιόχειρος (αχπώ φευρουαρίου
κδπ).

87. Ἐφραίμ Δεκάρχου συστατική, ιδιόχειρος (αχπγ σκιβδοφο-
ριῶνος ὁγδοῆς ίσταμένου).

88. Τοῦ Ηροηγουμένου, καὶ τῶν Γερόντων τῆς ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὁρᾳ
Μονῆς τοῦ Διονυσίου δεητική. εἰς φράσιν ἀπλήν.

89. Δούκα Βοεβόδα αὐθίντου Μολδοβλαχίας, καὶ Οὐκραίνας ἀπο-
κριτική, εἰς φράσιν ἀπλήν (τῷ 1683ῷ ἔτει σεπτεμβρίου 17n).

90. Ἰακώβου Πυλαρινοῦ ἰατροῦ φιλική, εἰς φράσιν ἀπλήν (αχπε
Ἰουλίω θη).

91. Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ Μολύβδου διηγηματική, ιδιόχειρος
(αχπζ : ἀπριλίου).

92. Τοῦ αὐτοῦ δεητική, εἰς φράσιν ἀπλήν, ιδιόχειρος (ἐν λυ-
κείῳ 30 νοεμβρίῳ : 1688).

» Αἱ πρὸς τὸν μέγαν χαρτοφύλακα Ῥάλιν Καρυοφύλλην.

93. Γερμανοῦ Μητροπολίτου Νύσσης φιλική, ιδιόχειρος (1677
φευρουαρίῳ 22).

94. Χουρμούζη λογοθέτου ἀποκριτική, ιδιόχειρος (ἐν ἔτει σω-
τηρίῳ αχονῷ ἑκατομβαιῶνος θη ίσταμένου).

95. Τοῦ αὐτοῦ φιλική, ιδιόχειρος (ἐν ἔτει αχονῷ βοιδρομιῶ-
νος βα ίσταμένου).

96. Διονυσίου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως παραμυ-
θητική εἰς φράσιν ἀπλήν, ιδιόχειρος (1693 όκτωβρίου 2).

97. Παρθενίου Ἡγουμένου τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ τῆς Ούγγροβλα-
χίας Μοναστηρίου τοῦ Ῥάδουλ Βοεβόδα ὄμοιώς (ἀπὸ βουκουρέ-
στι δεκεμβρίῳ 23).

98. Διονυσίου Πατριάρχου πρώην Κωνσταντινουπόλεως ἀποκρι-
τική, εἰς φράσιν ἀπλήν (αχηγ' μαρτίου 15).

99. Ἀλεξάνδρου μεγάλου Δραγουμάνου ἀποκριτικὴ περὶ χληρονομίας, εἰς φράσιν ἀπλήν (1693 Ἰαννουαρίου 18^η).

100. Ραλάκη Καρυδύλλου ἀνταποκριτικὴ εἰς τὸν αὐτὸν περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, εἰς φράσιν ἀπλήν, ίδιόχειρος (1693-Ιαννουαρίου-30-).

101. Τοῦ διαληφθέντος Ἀλεξάνδρου ἀνταποκριτικὴ εἰς φράσιν ἀπλήν (1693-φεβρουαρίου 6^η).

102. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ εἰς συγχαρητικὴν περὶ τῆς βραβεύσισης αὐτῷ τιμῆς παρὰ τῆς κραταιᾶς βασιλείας εἰς φράσιν ἀπλήν (1699-μαρτίου-6).

103. Τοῦ αὐτοῦ ἔτερα ἀποκριτικὴ, εἰς φράσιν ἀπλήν, ίδιόχειρος.

104. Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ ἰατροῦ δηλωτικὴ τῆς ἐξ ἀλλοδαπῆς ἐπανόδου αὐτοῦ, καὶ παραμυθητικὴ, καὶ περὶ τοῦ συντεθέντος ὑπ' αὐτοῦ ἐπιταφίου ἐπιγράμματος τῷ πατρὶ ἐκείνου Ἰωάννη Καρυδύλλη εἰς φράσιν ἀπλήν, ίδιόχειρος (ἐν μπουκουρέστῃ 1694. σεπτεμβρίου: 25).

105. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, καὶ περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ εἰρημένου ἐπιγράμματος, εἰς φράσιν ἀπλήν, ίδιόχειρος (ἐν βουκουρέστῳ· 1694 δεκεμβρίου 8).

106. Ἀνδρέου Λικινίου ἰατροῦ δηλωτικὴ τοῦ εἰς Γιάσεον τῆς Μολδοβλαχίας κατευοδίου αὐτοῦ, καὶ φιλικὴ, ίδιόχειρος (ἐκ Γιασίου τῆς μολδοβλαχίας αχῆτω ιουλλίω βα).

107. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, ίδιόχειρος (ἐκ Γιασίου τῆς μολδοβίας αχῆς: μαρτίου 1^η).

108. Θεοφάνους Ἡγουμάνου, καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Πατέρων τῆς ἐν Ζακύνθῳ Μονῆς τῶν Στροφαδίων συστατικὴ, καὶ δεητικὴ, εἰς φράσιν ἀπλήν (ἀπὸ ζακίνθου 1699 ὁκτωμβρίου 14).

109. Κοσμᾶ Σινατοῦ ἀποκριτικὴ, ίδιόχ: (αψίουλλίω-ιεν. ἀπὸ τὴν αἴγυπτον:-).

110. Τοῦ αὐτοῦ δεητικὴ εἰς φράσιν ἀπλήν, ίδιόχειρος.

111. Τοῦ αὐτοῦ παραμυθητικὴ, ίδιόχειρος (αψίουλλίου-κθη ἐξ αγίου ὄρους σινᾶ:-)¹.

¹ Άλινπ' ἀρ. 106-111 ἐπιστολαὶ ἀναγράφονται ἐν τῷ Πίνακι κατὰ τὴν ἐξῆς τοξίνης ἀριθμῶν: 109, 110, 111, 108, 106, 107.

112. Κωνσταντίνου Βασσαράκη Βοειώδα αύθέντου Ούγγροβλαχίας ἀποκριτική (αχιδώ, δεκεμβρίω ληⁿ).
113. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ καὶ φιλίας παραστατική (αχιδώ, αύγουστου ιαⁿ).
114. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτική (αχιθώ, ίουνίω κγⁿ).
115. Τοῦ αὐτοῦ ἀνταποκριτική (αψαφ μαρτίου λαⁿ).
116. Τοῦ αὐτοῦ φιλικὴ, καὶ ἀποκριτική (αψβφ ίαννουαρίω ληⁿ).
117. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ μετὰ πληροφορίας (αψβ : μαΐου : 6).
118. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, καὶ εὐχετικὴ περὶ τῶν τελεσθησομένων γάμων τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ (αψγ : μαρτίου : 14).
119. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, καὶ εὐχαριστικὴ περὶ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἑξαδέλφου αὐτοῦ, καὶ πληροφορητικὴ φιλίας (αψγω : ὁκτωβρίου : 18).
120. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτική (αψγω : δεκεμβρίου : 17).
121. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, καὶ εὐχετική (αψδω : μαΐου : 30).
122. Τοῦ αὐτοῦ ἐτέρα ὄμοία (αψδω : ίουνίου : 21).
123. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτική (αψδω : ίουλλίου).
124. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, καὶ φιλική (αψδω : νοεμβρίου αηⁿ).
125. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, καὶ συγχαρητικὴ ἔορτῶν (αψδω : δεκεμβρίου : 16).
126. Στεφάνου Καντακουζηνοῦ φιλική (αψδφ αύγουστου ιεⁿ).
127. Δημητρίου Βοειώδα δηλωτικὴ ἀποστολῆς χρημάτων (φεβρ : 6).
128. Ἀντιόχου Βοειώδα αύθέντου Μολδοβλαχίας ἀποκριτικὴ, καὶ δηλωτικὴ ἀποστολῆς ἀσπρων (γίασι 1696 αύγουστου).
129. Τοῦ αὐτοῦ δηλωτικὴ ἀποστολῆς ἀσπρων (ἐν γίασι 1697 μαρτιω 12).
130. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, καὶ εὐχαριστικὴ εἰς συγχαρητικὴν γάμου (ἐν γίασι 1697 ἀπριλλιω).
131. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτική (γίασι 1699 μαρτίου 9).
132. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτική (γίασι 1699 οκτομβρίου 9).
133. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ εἰς συγχαρητικὴν, καὶ δηλωτικὴ ἀποστολῆς ζαχερέ (ἐν γίασι 1699 νοεμβρίου 15).
134. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ χρηματικῆς ὑποθέσεως (γίασι 1700 Ιουνιω 24).

» Αἱ πρὸς Κωνσταντῖνον Κουπάριν τὸν Ῥωσσαῖτον, καὶ τὸν
υἱὸν αὐτοῦ Σχαρλάτον μέγαν σκευοφύλακα.

135. Δούκα Βοεβόδα αὐθέντου Ούγγροβλαχίας ἀποκριτική, διὰ
χειρὸς Σχαρλάτου Ῥωσσαῖτου μεγάλου σκευοφύλακος (φευρούα-
ρίου 5η).

136. Σερβάνου Καντακουζηνοῦ Βοεβόδα αὐθέντου Ούγγροβλα-
χίας ἀποκριτική (ἀχπιω αὐγούστου).

137. Δραγίτζη Καντακουζηνοῦ φιλική (απριλίου 3).

138. Ἀντιόχου Βοεβόδα αὐθέντου Μολδοβλαχίας πρὸς τὸν βη-
θέντα υἱὸν αὐτοῦ ἀποκριτική (ἐν γίᾳσι 1696 νοεμβρίου 7).

139. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν ἀποκριτική (ἀψβω· νοεμ-
βρίου 16α).

140. Δημητρίου Βοεβόδα ἀδελφοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν φιλική,
εἰς τὸ ἴδιωμα τῆς τουρκικῆς διαλέκτου (*adrianopoli, aprilis 4*).

141. Μιχαὴλ Ῥαχοβίτζα Βοεβόδα αὐθέντου Μολδοβλαχίας πρὸς
τὸν αὐτὸν ἀποκριτική (δεκεμβρίου ζ').

142. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν περιεκτικὴ εἰδήσεων (ἀψθψ
μαίου δη).

143. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν, καὶ τὸν σύντροφον αὐτοῦ Θεο-
δωράκην (ἀψθψ αὐγούστου 27η).

144. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς αὐτούς (ἀψη Ιαννουαρίου 16).

145. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Σμαράγδαν Ῥωσσαῖ-
την ἀποκριτική (ἀψηψ μαρτίου).

146. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν αὐτὴν ὄμοια.

147. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὴν αὐτὴν ὄμοια (ἀψηψ ἀπριλίου 1δ').

148. Ἀννης Δόμνης Μολδοβλαχίας πρὸς τὴν σύζυγον αὐτοῦ
Βικτόριαν ἀποκριτική (ἀψη Ιαννουαρίου 16).

149. Τῆς αὐτῆς πρὸς τὴν αὐτὴν φιλική (ἀψθψ ἀπριλίου 10).

» Αἱ πρὸς τὸν Κυζίκου Κύριλλον, τὸν καὶ Πατριάρχην Κων-
σταντινουπόλεως χρηματίσαντα.

150. Ἰωάννου Καρυοφύλλου τοῦ μεγάλου λογοθέτου ἀποκριτική,
εἰς φράσιν ἀπλήν, ἴδιόχειρος (ἀχπαω Ιαννουαρίου 23).

151. Ἀνωνύμου ἀποκριτική, καὶ εἰδήσεων περιεκτική, εἰς φράσιν
ἀπλήν (ἀχπεψ) Ιουλίου αη).

167. Μιχαὴλ Καρυοφύλλου διητικὴ πρὸς τὸν αὐτὸν, εἰς φράσιν ἀπλὴν, ἴδιόχειρος (ἀψινθίου - Ιουλίου - 29).
168. Σαμουὴλ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας ἀποκριτικὴ (ἀψικόσεπτεμβρίου κ'. ἀπὸ ϕαχητίου).
169. Τοῦ αὐτοῦ ἀποκριτικὴ, καὶ εὐχαριστικὴ, μικτὴ (ἀψικόμαρτίου - 15 ἀπὸ ταμιαθίου).
- » "Ἐτεραι πρὸς διάφορα πρόσωπα.
170. Μητροφάνους Γρηγορᾶ ἀντιρήγτικὴ πρὸς τινὰς ἀπείρους τῆς κυβευτικῆς ὡς ἐκ μέρους τῶν ἐμπείρων, διὰ χειρὸς Θεοδοσίου τινὸς γραμματικοῦ (1685ῷ αὐγούστῳ).
171. Τοῦ αὐτοῦ σκωπτικὴ περὶ Γεωργίου Γεράκη, καὶ ἄλλων πρὸς Δημήτριον Εὔπραγιώτην, διὰ χειρὸς τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου (αχιηφ, Ιουνίου ιθῃ).
172. Ἀνωνύμου πρὸς Δημήτριον Ἀμοῖρον (γρ. "Αμοῖρον) φιλικὴ (μαιμακτηριῶνος γ').
173. Ἀλεξάνδρου πρὸς Ἀνδρέαν Δικίνιον φιλικὴ.
174. Ἰωάννου, τοῦ καὶ Τζανῆ μεγάλου Πριμμικηρίου πρὸς Κυριακὸν σπουδαῖον φιλικὴ, καὶ ἐπιπληκτικὴ, ἴδιόχειρος (ἐπὶ ἔτους ἀψδ, ποσειδεῶνος δῆ φθίνοντος).
175. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Νικομηδείας Σεραφείμ δεητικὴ, καὶ πευστικὴ περὶ τοῦ σταλέντος ἐγκωμιαστικοῦ λόγου πρὸς Νικόλ: Βοεύδαν ἴδιόχειρος.
176. Ἀζαρίου Τζιγάλα ἀρχιμανδρίτου πρὸς τὸν αὐτὸν Τζανῆν ἀποκριτικὴ, ἴδιόχειρος (ἀψε' ἑκατομβαιῶνος ἐννάτη φθίνοντος).
177. Τοῦ ρήθεντος Τζανῆ πρὸς τὸν αὐτὸν Ἀζαρίαν ἀνταποκριτικὴ, ἄλλειπτὴς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐν εἴδει σχεδίου, ἴδιόχειρον.
178. Ἀζαρίου Τζιγάλα πρὸς Νεόφυτον παραπονητικὴ.
179. Τοῦ αὐτοῦ, Ιωάννη, πρὸς Κωνσταντίνον ἀποκριτικὴ¹ περὶ τῆς τῶν ἀπαρεμφάτων συντάξεως.
180. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Μιχαὴλ ἀποκριτικὴ, ἀνεπίγρ:
181. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς Ἰωάννην Καρυοφύλλην ἔγγονον τοῦ προρήθεντος λογοθέτου ἀποκριτικὴ εἰς ἐρώτησιν θεολογικοῦ ζητήματος ἴδιόχειρος (ἀψιβ Ιουνίῳ 6).

¹ Ἀνωθεὶν τῆς διαγεγραμμένης λέξεως διδακτική.

182. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν ἀποκριτικὴ εἰς ἑρώτησιν φιλοσοφικοῦ ζητήματος¹.

183. Τοῦ βηθέντος Ἰωάννου Καρυοφύλλου σχέδιον εἰς ἀπάντησιν τῆς πρώτης ἐπιστολῆς τοῦ Ἀζαρίου, ίδιοχειρον.

184. Τοῦ αὐτοῦ εἰς Παισιον κατὰ τινος γυναίου, ίδιοχειρον.

185. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν βηθέντα διδασκάλον αὐτοῦ Ἀζαρίαν περὶ ἀποστολῆς Βιβλίου, ίδιοχειρον.

186. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ίδιοχειρον.

187. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τινα φίλον Μανολάκην ὑπεραπολογητικὴ καὶ παραπονητικὴ εἰς φράσιν ἀπλήν.

(188. Λείπει ἐν τῷ Πίνακι).

189. Τοῦ αὐτοῦ σχέδιον ἐπιστολῆς φιλικῆς, καὶ προσίμιον ἔτερας, ίδιοχειρον.

190. Ἰωάννου Σκαρλάτου Καμαράση πρὸς τὸν μέγαν Πριμικήριον Τζανῆν ἀποκριτικὴ περὶ τοῦ σταλέντος ἐγκωμιαστικοῦ λόγου πρὸς Ν.: Β.: εἰς φρ.: ἀπλήν (ἀψκθψ: φευρ: κβα).

(190-199. Λείπουσιν ἐν τῷ Πίνακι).

200. Ἰωάννου Ἀγα πρὸς τὸν αὐτὸν ἀποκριτικὴ, καὶ πειστικὴ ἀπορίας γραμματικῆς, ίδιοχειρος (ἀψλβ Ἰουνίου).

201. Κριτίου τοῦ μεγάλου ἐκκλησιάρχου καὶ διδασκάλου πρὸς τὸν Καισαρείας Νεόφυτον ἀποκριτικὴ, καὶ δηλωτικὴ εἰδήσεων διὰ χειρός μου (ἀψλβ Ἰουλίου δη).

202. Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸν μέγαν Ποστέλνικον Δημητράσκον δεητικὴ περὶ συνοικεσίου τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ίδιοχειρος (ἀψλψ Ἰουνίου γη).

203. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἡρακλείας Γεράσιμον ἀποκριτικὴ, καὶ δηλωτικὴ τῶν κατ' αὐτὸν ίδιοχειρος (ἀψνψψ).

204. Μιχαὴλ τοῦ μεγάλου λογοθέτου, καὶ ιατροῦ πρὸς τὸν αὐθέντην Οὐγγροβλαχίας Κωνσταντίνον Βοεβόδαν Μαυροχορδάτον ἀποκριτ.: (ἀψλψ Νοεμβρίου καα).

205. Δωροθέου Πρωτοσυγκέλλου καὶ Διδασκάλου πρὸς Ἀλέξανδρον Σοῦτζον μαθητὴν αὐτοῦ ἀποδημοῦντα εἰς Βλαχίαν ὑπομνηστικὴ

¹ "Ἐπειταὶ ἡ λέξις ίδιοχειρος διαγεγραμμένη.

περὶ τοῦ πρὸς τὸν Δέρχων αὐθεντικοῦ ἔλεου, καὶ ἐγκωμιαστικὴ τοῦ αὐθέντου, ίδιόχειρος.

206. Ἀνανίου Μητροπολίτου Κυζίκου πρὸς τὸν Πρεσλάβας Παρθένιον ἀποκριτικὴ, καὶ παραινετικὴ, εἰς φράσιν ἀπλῆν διὰ χειρὸς Προχώρου χρηματίσαντος Μητροπολίτου Εύριπου.

207. Βασιλείου διδάσκαλου τῆς κατὰ Πάτμου σχολῆς εἰς τοὺς ἑγκρίτους τῶν Γουναράδων δεητικὴ περὶ τῆς αὐτῆς σχολῆς ἀπλή (ἀψιεω: σεπτεμβρίου ιζην:).

208. Ἰωσήφ πρώην Τορνόβου καὶ ἀναχωρητοῦ πρὸς Ἰιρόθεον διδάσκαλον τῆς ἐν Σμύρνῃ σχολῆς ἀποκριτικὴ καὶ ἐγκωμιαστικὴ ίδιόχ: 209. Ἡλιοῦ Κυπρίου πρὸς τὸν ἐξ Ἰουδαίων Νεόφυτον διδάσκαλον τῆς κατὰ τὸ Ἀγιον Ὄρος σχολῆς περὶ τοῦ συνταγματίου αὐτοῦ ἀποδεικνύοντος ως οὐ τὸ ὄλον τῆς κατὰ κύκλον τινὸς κινήσεως ἢ χρόνῳ τελεῖσθαι, ἀλλὰ τὸ μέρος (ἀψινθψ μεταγειτνιῶνος βῃ ισταμένου).

210. Τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸν αὐτὸν περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως.

211. Διονυσίου Ἰθακησίου πρὸς Εὐγένιον διδάσκαλον τῆς αὐτῆς σχολῆς συγχαρητικὴ περὶ τῆς εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀκαδημίαν ἐγκαθιδρύσεως, ίδιόχειρος.

212. Γεωργίου Ποστελνίκου πρὸς τὸν αὐτὸν δηλωτικὴ τοῦ ἐν Βλαχίᾳ μετὰ τοῦ αὐθέντου αὐτοῦ κατευοδίου, εἰς φράσιν ἀπλῆν (ἀψιξαψ: αὐγούστου εη).

Ο Πίναξ οὗτος εἶνε συντεταγμένος μετὰ πολλῆς προσοχῆς. Οὐχ ἦττον παρατηροῦμεν, δτι α') μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν 4 καὶ 5 δὲν σημειοῦται ἡ ἐν τῷ κώδικι εύρισκομένη ἐπιστολὴ Ἰωάννου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος πρὸς τὸν Ἰωάννην Καρυοφύλλην, εἰς ἀπλῆν φράσιν, ἐκ πόλεως Τραπεζοῦντος ἀχο αὐγούστου ιε', 6') μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν 11 καὶ 12 δὲν σημειοῦται ἡ ἐπιστολὴ Ιλαΐσιου Λιγαρείδου πρὸς Ἰωάννην Καρυοφύλλην, εἰς ἀπλῆν φράσιν, ίδιόχειρος, ἀχο αὐγούστων ιε', γ') ὅπισθεν τοῦ ἀριθμοῦ 75 εὑρηται ἐπιστολὴ παπᾶ Παντελεήμονος Ἀθηναίου οικονόμου Κυδωνίας πρὸς Ἰωάννην Καρυοφύλλην, εἰς φράσιν ἀπλῆν, ίδιόχειρος ἀπριλλίου κγη ἀχπδ, δ') μεταξὺ τῶν ἀριθμῶν

81 καὶ 82 υπάρχει ἐπιστολὴ μὴ σημειουμένη ἐν τῷ Πίνακι, ἀνυπόγραφος καὶ ἀχρόνιστος, ἵτις οὐδεμίαν φαίνεται ἔχουσα σχέσιν πρὸς τὸν πατριάρχην Κυπριανὸν (1707-1810), οὗ φέρεται ἄνωθεν ἡ ἐπιγραφὴ *Κυπριανὸς ἐλέωθεν θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης· ε'* τῆς ὑπὸ ἀρ. 83 ἐπιστολῆς τοῦ Μανουὴλ Καρυοφύλλη πρὸς Σιλβεστρον τὸν πρωτοσύγκελλον Ἰωαννίνων υπάρχουσι δύο σχέδια· ζ') ὅπισθεν τῆς ὑπὸ ἀρ. 84 υπάρχει σχέδιον ἀνεπιγράφου καὶ ἀχρονίστου ἐπιστολῆς εἰς φράσιν ἀπλῆν· ζ') ὅπισθεν τῆς ὑπὸ ἀρ. 85 διοιώτερος υπάρχει σχέδιον ἀνυπογράφου καὶ ἀχρονίστου ἐπιστολῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ· η') ὅπισθεν τῆς ὑπὸ ἀρ. 86 σώζεται μέρος ἀνεπιγράφου καὶ ἀχρονίστου ἐπιστολῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ· θ') ἡ ὑπὸ ἀρ. 170 δὲν φέρει υπογραφὴν Μητροφάνους Γρηγορᾶ, ἀλλὰ υπογράφονται ἐν αὐτῇ 'Ο ὅπο πάντων ὅμοιος Δριστος Γεώργιος Μαμωνᾶς, νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος Στέφανος Εὐπραιώτης. Λημήτριος Εὐπραγιώτης, Μιχαλάκης Βλαστός, καὶ χαζίρης εἰς τὸ ἐλτέτοι καὶ Δημητράσκος Βλαστός· ι') δὲν σημειοῦνται τὰ μετὰ τὸν ἀρ. 177 δύο ἐπιγράμματα «ἐπίγραμμα εἰς τὸν ἐν Θεραπείᾳ ναὸν τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου» καὶ «Ἐις τὸν τύμβον τοῦ μακαρίτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Παΐσιου», καὶ ια') μετὰ τὸν ἀρ. 183 παρελείφθη νὰ σημειωθῇ ὁ ἀνεπίγραφος κατάλογος βιβλίων. "Αξιον δὲ παρατηρήσεως εἶνε, δτι ἐκ τῶν ἐν τῷ Πίνακι σημειουμένων ἐπιστολῶν ἔξεπεσον ἔκτοτε αἱ ὑπὸ ἀρ. 28, 205 καὶ 206.

'Ἐκ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ 201 τοῦ ἀνωτέρω Πίνακος διδασκόμεθα τίς δ συναπαρτίσας τὴν πολύτιμον ταύτην συλλογήν. Κριτίου τοῦ μεγάλου ἐκκλησιάρχου καὶ διδασκάλου πρὸς τὸν Καισαρείας Νεόφυτον ἀποκριτικὴ καὶ δηλωτικὴ εἰδήσεων διὰ χειρός μου, λέγει δ Πίναξ. 'Αλλ' ἡ ἐπιστολὴ αὕτη εἶνε αὐτόγραφος τοῦ Κριτίου, γραφεῖσα τῷ 1748, καθ' ἄ καὶ ἡ ἐπομένη ὑπὸ ἀρ. 202, γραφεῖσα τῷ 1756. Καὶ φαίνεται μὲν ἀληθῶς ἡ ἐπιμεμελημένη γραφὴ τοῦ Πίνακος ἐκ πρώτης ὄψεως διάφορός

πως τῆς κατ' ἔπειξιν γραφῆς τῶν δύο ἐπιστολῶν, ἀλλ' οὐδεὶς δισταγμὸς χωρεῖ περὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ γράψαντος τὸν Πίνακα, ὅτι εἶναι αὐτὸς ὁ Νικόλαος Κριτίας, θετις, ἐπωφελούμενος τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ὡς μεγάλου ἐκκλησιάρχου, εὐλόγως ἡδύνατο νὰ συγκροτήσῃ τὴν συλλογὴν ταύτην, ἃτε μέγα δυνάμενος ἐν τῷ πατριαρχεῖῳ. "Αν δὲ, οὕτως ἔχόντων τῶν πραγμάτων, ἡδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ἡ παραμικρὰ ἀμφιβολίχ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Κριτίου συγκροτήσεως τῆς συλλογῆς, εἰς ἔτι μείζονα ὑποστήσειν τῆς ἀποδείξεως συντελεῖ ἡ ἐπισκόπησις τοῦ ἐν τῇ μονῇ Αγίου Παντελεήμονος ἐν Ἀγίῳ Ὁρει ὑπ' ἀρ. 270 κώδικος¹.

Ο κώδικς οὗτος περιέχει σὺν τοῖς ἄλλοις Πίνακα τῶν ὑποθέσεων τῆς θείας Γραφῆς μετὰ προθεωρίας περὶ τῶν διώδεκα προφητῶν διὰ χειρὸς τοῦ μεγάλου χαρτοφύλακος Ραλάκη Καρυοφύλλου, Πίνακα τῶν ἐν τῷ τοῦ Βαλσαμῶνος συγγράμματι περιεχομένων ἀξιομνημονεύτων κατὰ στοιχεῖον διὰ χειρὸς τοῦ μεγάλου ἐκκλησιάρχου Κριτίου, Πίνακα χρονολογικὸν βασιλέων καὶ γεγονότων, Πίνακα τῶν ἐνεσπαρμένων τῇ περὶ τῶν ἐν Τεροσολύμοις πατριαρχευσάντων δωδεκαβίβλῳ Δοσιθέου πατριάρχου ἀξιομνημονεύτων ὑποθέσεων κατὰ στοιχεῖον. Περιείχε δὲ ἄλλοτε διάφοροι κώδικες οὗτοι καὶ Κατάλογον τῶν ἔχδεδομένων τε καὶ ἀνεκδότων συγγραφέων τῆς Βυζαντίδος μετὰ πίνακος τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς τόμοις αὐτῆς, ἀλλ' ὁ κατάλογος ἐκεῖνος ἔξεπεσεν ἔκτοτε ἀποκοπείς. Ο Πινακολόγος οὗτος, ὡς ὀνομάζεται διάφοροι εὐθὺς ἐν ἀρχῇ, θετις εἶναι ἐν δλῳ πιθανώτατα ἔργον τοῦ Κριτίου, οὗ τὸ ὄνομα μνημονεύεται ρήτως μόνον ἐν τῷ Πίνακι τοῦ Βαλσαμῶνος, δεικνύει τὴν τάσιν τοῦ πνεύματος τοῦ μεγάλου ἐκκλησιάρχου, φιληδοῦντος εἰς τὴν ἐπὶ τὸ αὐτὸς συναγωγὴν ὁμοιογενοῦς ὅλης καὶ τὴν σύνταξιν ἐπιμελῶν πινάκων, οἷος καὶ ὁ προτεταγμένος τοῦ κώδικος τῶν ἐισιστολῶν τοῦ ἀποκειμένου παρὰ τῷ κ. Ράλλῃ. Οὐδὲ τυχαία ἡ καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ ἀγιορειτικοῦ κώδικος ἐμφανισμένη σχέσις τοῦ

¹ Σπερ. ΙΙ. Λάμπρου Κατάλογος Τόμ. Β' σ. 346.

Κριτίου πρὸς τὸν οἶκον Καρυοφύλλη ἡ διατρανουμένη καὶ ὑπὸ τῆς συναγωγῆς τῶν ἐπιστολῶν.

Εἶνε δὲ ἡ συναγωγὴ αὕτη περισπούδαστος ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν. Καὶ πρῶτον μὲν ἔχομεν ἐν αὐτῇ αὐτὰ ταῦτά γραφαφα πλείστων ὅσων ἀνδρῶν κατεχόντων ἐπιφανῆ θέσιν ἐν τῇ ἴστορίᾳ τῆς ἐκκλησίας ἢ τῶν γραμμάτων κατὰ τὸν δέκατον ἔβδομον αἰῶνα ὑπερμεσοῦντα καὶ τὸν δέκατον ὅγδοον. Διὰ τοῦτο δ' αἱ ἐπιστολαὶ αὗται εἰδικώτερον μελετώμεναι θὰ διαφωτίσωσι κατὰ πολὺ τὰ τῆς πατρίου ἐκκλησίας καὶ παιδείας ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ. Καὶ ἄλλην δὲ χρησιμότητα ἔχει τὸ πλῆθος τοῦτο τῶν αὐτογράφων καὶ ἄριστα διατετηρημένων ἐπιστολῶν. Ἔνεκα τῆς ἐπιστάσεως, μεθ' ᾧς ὁ συλλογεὺς, καίπερ διαπεύξας ἀπόστας εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα, ἐφρόντισεν, ὅπως μὴ φθαρῇ, ὅπου ἐσώζετο, τὸ ὅπισθεν αὐτῶν μέρος τὸ φέρον τὴν ἐπιγραφὴν καὶ τὴν σφραγίδα, δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν τοὺς διαφόρους τρόπους τῆς ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ δεκάτου ἔβδομου αἰῶνος μέχρι τῶν μέσων τοῦ δεκάτου ὅγδοου διπλώσεως τῶν ἐπιστολῶν, τῆς ἐπαναγράφης τῶν ὀνομάτων τῶν πρὸς οὓς διηυθύνοντο καὶ τῆς σφραγίσεως αὐτῶν.

Ἄξιαι δὲ τέλος πλείστου λόγου εἶνε αὗται αἱ σωζόμεναι σφραγίδες, ἐπιτευπωμέναι διὰ βουλλοκηρίου ἐρυθροῦ συνήθως, σπανιώτατα δὲ μέλανος. Ἡ ἀπώλεια αὐτῶν τῶν μεταλλίνων σφραγίδων, ὃν ἐλάχισται σώζονται ἐκ τῶν χρόνων τῆς τουρκοκρατίας, καθιστάνει τὴν συλλογὴν ταύτην τῶν ἀποτύπων περισπούδαστον, καὶ παρέχει οὕτως εἰπεῖν τὴν πρώτην ὅλην πρὸς σύνταξιν ἐλληνικῆς σφραγιδολογίας τοῦ τουρκοκρατουμένου ἐλληνισμοῦ. Εἶνε δὲ οὐκ ὀλίγα τὰ σωζόμενα ἐν τῷ κώδικι τούτῳ ἐπὶ βουλλοκηρίου ἀποτυπώματα σφραγίδων, ὃν θεωρῶ ἀναγκαῖαν ἐνταῦθα τὴν ἀπαρίθμησιν, ἐκφράζων τὴν ἐμὴν λύπην διὰ τὴν ἀπόπτωσιν πολλῶν ἢ τὴν βιαίαν καὶ σκόπιμον ἀπόσπασιν ἄλλων τινῶν ἐν χρόνῳ οὐ πολλῷ ἀπέχοντι τῶν καθ' ἡμᾶς ἡμερῶν, καθ' ἣ φαίνεται. Σημειόνω δὲ καὶ

έκείνας τῶν σφραγίδων, ὃν τὸ ἀποτύπωμα εἶνε ἀνεπιτυχὲς ἢ δὲν σώζεται πλῆρες, διαστέλλων ἐν τῇ κατωτέρῳ παρατιθεμένῃ ἀναγραφῇ τὰς μὲν καλῶς ἀποτετυπωμένας καὶ διατηρουμένας δι' ἑνὸς ἀστερίσκου, τὰς δὲ ἄριστα διὰ διπλοῦ.

Εἶνε δ' αἱ σωζόμεναι σφραγῖδες αἱ ἔξης· α') ἡ τοῦ Πατέρου Λιγαρείδου (ἀρ. 10). 6') ἡ τοῦ Γερασίμου Κυπρίου· γ') ἡ τοῦ Ζαχαρίου (ἀρ. 22). δ')* ἡ τοῦ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου (ἀρ. 42). ε')* ἡ τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων Δοσιθέου (ἀρ. 47). ζ')** ἡ τοῦ Σερβάνου Καντακουζηνοῦ βοεβόδα αὐθέντου Οὐγγροβλαχίας (ἀρ. 52). ζ')* τοῦ αὐτοῦ ἀλληλοφοροῦ (ἀρ. 54). η') ἡ τοῦ Κωνσταντίνου βοεβόδα αὐθέντου Μολδαβίας (ἀρ. 55 καὶ 56). θ') ἡ τοῦ Κωνσταντίνου Βασσαράβα βοεβόδα αὐθέντου Οὐγγροβλαχίας (ἀρ. 57-59, **60, **112, 113-115, **116, **117, 118, *119, **120, *121-125). ι') ἡ τοῦ Μιχαὴλ Ρωσσαίτου, κάκιστα διατηρουμένη (ἀρ. 61). ια') ἡ τοῦ μεγάλου διερμηνέως Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου (ἀρ. 63, 64, 99, 101, 102, 103). ιб') ἡ τοῦ Κωνσταντίνου Καντακουζηνοῦ (ἀρ. 66). ιγ') ἡ τοῦ Ἰωάννου Καρυοφύλλη, κακῶς ἀποτετυπωμένη (ἀρ. 70, 72, 78, 79). ιδ') τὸ ἥμισυ τῆς τοῦ Ἰωάννου Κομνηνοῦ Μολύβδου (ἀρ. 92). ιε') ἡ τοῦ λογοθέτου Χουρμούζη (ἀρ. 95). ιι') ἡ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου (ἀρ. 96 καὶ 98). ιζ') ἡ τοῦ Παρθενίου ἡγουμένου τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ μοναστηρίου τοῦ Ράδουλ βοεβόδα (ἀρ. 97). ιη') ἡ τοῦ ιατροῦ Ιωάννου Κομνηνοῦ, τοῦ ἔπειτα Ἱεροθέου Δρύστρας (ἀρ. 104 καὶ 105). ιθ') ἡ τοῦ Κοσμᾶ Σιναίτου (ἀρ. 111). ιχ') ἡ τοῦ ιατροῦ Ἀνδρέου Λικινίου (ἀρ. 107). ια') ἡ τοῦ Στεφάνου Καντακουζηνοῦ (ἀρ. 126). ιб') ἡ τοῦ Δημητρίου βοεβόδα (ἀρ. **127, **128, 130-132, *133). ιб') **ἡ τοῦ Ιωάννου Μιχαὴλ Ραχοβίτζα βοεβόδα αὐθέντου Μολδοβλαχίας (ἀρ. 144). ιγ') ἡ τοῦ Ιωάννου Ἀγα (ἀρ. 200).

Καὶ ἐπικεκαυμένα δὲ ἀπότυπα σφραγίδων ὑπάρχουσι α') τῆς

μονῆς τοῦ Μεγάλου σπηλαίου (ἀρ. 37· 6') τῆς ἐν Ἀγίῳ Ὁρει μονῆς Διονυσίου (ἀρ. 38) καὶ γ') ἄλλη διάφορος τῆς αὐτῆς μονῆς (ἀρ. 88). Τέλος δὲ καὶ ἐπὶ χάρτου κεκολλημένου διὰ λαγανίου (μπολινίου) ἐπιτετυπωμένη σφραγὶς ὑπάρχει μία, ἡ τοῦ ὑποψηφίου Φιλαδελφείας Μελετίου Τυπάλδου (ἀρ. 39).

"Αὗτον δὲ μνείας εἶνε, δτι οὐκ ὀλίγαι τῶν σφραγίδων τῶν ἴδιωτῶν φέρουσιν ὡς σῆμα τὸν δικέφαλον ἀετόν. Χάριν δὲ περιεργείας σημειώνω τέλος, δτι αἱ ἀνωθεν τῶν ὅπ' ἀρ. 96 καὶ 98 ἐπιστολῶν τοῦ πρώην πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Διονυσίου μονοχονδυλίαι αὐτοῦ φέρουσιν ἀκόμη ἐπικεκολλημένα ἵχνη τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐπιπασθείσης χρυσῆς ἄμμου.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΗΣ: ΕΠ. ΚΑΣΤΗΝΗΣ ΠΩΝΤΑΝΟΥ